

(POLİTİKA)

zap'tan ankara'ya

Kürt sorunu ekseninde CHP, MHP, Genelkurmay savaş cephesinin en militan aktörleridir. AKP ise kuruluşundan bu yana daha çok Kürt sorununu istismar eden bir görünüm sergilemiştir. PKK'nin tek taraflı son ateşkesine karşılık verilmemesi ve aynı zamanda genel seçimlere yaklaşılmasıyla hükümet olanakları ve meclisteki çoğunluğunun da sağladığı avantajla AKP savaş cephesinin baş aktörlüğüne soyundu.

NURETTİN ALDEMİR

Kuzey Irak'a 21-29 Şubat tarihleri arasında yapılan kara harekatı beklenmedik şekilde kısa sürede sona erdi. Kara harekatının sekiz gün sonra biteceği Hükümetin, diğer partilerin bilgisinde değildi. Hatta savım odur ki bu süre Genelkurmayın bile öngördüğü süre değildi. Savaş cephesinde yer alan siyasi partilerin, diğer örgütlenmelerin ve savaş medyasının şaşkınlığının nedeni buydu.

Şaşkınlık, savaş cephesi bileşenlerinde kısa sü-

re sonra farklı pozisyonlara bıraktı yerini. Başbakan "halka sesleniş" programının önceden çekilen kayıtlarında kara harekatı ile ilgili bölümü yeni bir çekimle, geri çekilmeye uygun hale getirirken; Hükümetin geri çekilmekteki habersizliği nedeniyle düştüğü durumu kurtaracak manevrayı yaptı. Daha doğrusu yapabildiğini sandı. İlk çekimler medyaya dağıtıldığı için "gelişmelere dair bilgimiz vardı" söylemlerini inandırıcı hale getiremedi.

Genelkurmay da Hükümeti düştüğü pozisyon- dan kurtarmak için "Hükümetin bilgisi vardı, bilgi verdik ama tabii ki her ayrıntıyı bilemezler" anlamına gelecek sözler söyledi. AKP Hükümet, Genelkurmay'ın bu açıklamalarını sahiplendi. "Habermiz tabii ki vardı ama takvim Genelkurmay'ın takdirindedir" içerikli beyanlarla durumu düzeltme çabasını pekiştirirken aynı zamanda da ken-

dini sorumluluktan ve eleştirilerden kurtarmaya çalıştı. Bir bakıma geri çekilmeden ve onun süresinin tayininden ben sorumlu değilim. Bunun kararı ve sorumluluğu Genelkurmay'a aittir." dedi ve bu işten sıyrılmaya çalıştı.

Ancak siyasi sorumluluğu vardı. Savaş cephesinin tatminsiz diğer bileşenlerinin eleştirilerinden kurtulamadı. Genelkurmay bir bakıma diğerleri gibi Hükümeti de ters köşeye yatırmıştı.

CHP ve MHP bir süre şok hali yaşadı. Kısa sürede toparlandılar ve siyasi sorumlu gördükleri AKP Hükümetini bombardımana tuttular.

Çekilmenin ABD etkisiyle yapılmış olduğu savıyla AKP hükümetine yönelik yapılan her eleştiri Genelkurmay'a battı. Yaşar Büyükanıt eleştirilere yanıt vermeye çabaladı; fakat hiçbir yanıt CHP ve MHP'nin öfkesini dindirmeye yetmedi. Ayrıca Büyükanıt'a "haddini bil, muhatabımız değilsin" denildi.

(POLİTİKA)

**AKP bu kısıkaçtan,
Anayasa değişikliği ile
parti kapatmayı, düzen partileri
için imkansız hale getirecek
bir değişiklikle kurtulmaya
çalışırken;
DTP'nin yararına olmayacak
bir yasal içerik peşinde.
Böyle bir durumda bile
kendine Müslüman olma
halini sürdürüyor**

Büyükanıt, eleştiriler ne kadar Hükümet'e yönelik yapılsa da kara hareketinin başlangıç ve bitiş kararını veren olarak aslında gerçek muhatap olduğunun farkındaydı. Büyükanıt, "ABD etkisiyle çekildiğimizi kanıtlarsanız resmi kıyafetimi çıkarırım" diyerek kendince son sözünü söyledi. Başbakan aynı minvalde durumu perçinlemeye çalıştı ve "ben de siyaset elbisemi çıkarırım" dedi. Yine de eleştiri merkezleri tatmin olmadı. Büyükanıt ve Erdoğan'ın bu sözleri yalancının yemini muamelesi gördü. Her şeye rağmen taraflar savlarında bir değişiklik yapmadı.

Bu arada ifade etmezsek eksiklik olur: Geri çekilme sonrası durumu en iyi idare eden savaş medyası oldu. Savaş medyası hemen bir u dönüşü yaptı ve durumdan vazife çıkarıp sekiz günlük kara hareketini Genelkurmay'ın basın açıklamalarına dayanarak zafer ilan etti. Oysa ortada bir zafer yoktu. Zafer Zap'ta "şehit" olmuştu.

Kuzey Irak'ta bulunan tüm PKK kampları hedeflenerek ve PKK'ye uzun süre askeri olarak kendini toparlayamayacağı kayıplar verdirmek istenirken; karşılaşılan direniş planını değişmesine neden olmuştu. Kısacası karargahtaki hesap cepheye uymamıştı.

İşte tam da bu sırada ABD Savunma Bakanı Robert Gates'in Türkiye ziyareti gerçekleşti. Gates Türkiye ziyareti sırasında kara hareketinin süresine ilişkin olarak su götürür "kısa süre" telkininde bulundu. Kısa süre Büyükanıt'ın da dediği gibi "bazen bir gün bazen bir sene" de olabilir. Herkesin yorumlarından farklı olarak kısa süre bir gün oldu. Gates'in telkini denize düşenin yılanı sarılması kabilinden bir işlev görüverdi.

Genelkurmay'a ve orduya söz ettirmeyen CHP ve MHP'ye ne olmuştu da bu kadar hırçınlaşmıştı? Beklentileri neydi de gerçekleşmedi? İrkçı-faşist politik çizgileri açısından hangi kaygıları onları Genelkurmay'la çatışır hale getirmiştir? Bu sorulara yanıt vermeden savaş cephesindeki çelişkili halı yeterince anlamak ve gündemi okumak mümkün görünmüyor.

Kürt sorunu ekseninde CHP, MHP, Genelkurmay savaş cephesinin en militan aktörleridir. AKP ise kuruluşundan bu yana daha çok Kürt sorununu istismar eden bir görünüm sergilemiştir. PKK'nin tek taraflı son ateşkesine karşılık verilmemesi, operasyonların sürdürülmesi sonucunda PKK'nin de karşı saldırılara yönelmesiyle ve aynı zamanda genel seçimlere yaklaşılmasıyla hükümet olanakları ve meclisteki çoğunluğunun da sağladığı avantajla AKP savaş cephesinin baş aktörlüğüne soyundu. Çünkü gelişen cephe savaş cephesiydi.

22 Temmuz seçimleri öncesi Dolmabahçe'de Büyükanıt'la Erdoğan'ın yaptığı görüşme ve varılan anlaşma AKP'yi iyice rahatlattı. AKP'ye karşı

27 Nisan bildirisini yayınlayan Genelkurmay bu anlaşmadan sonra AKP'nin yakasını bıraktı. (Bu anlaşma tüm zamanları kapsamasa da en azından dönemselidir.) Anlaşmanın tüm belirtileriyle açığa çıkması CHP – Genelkurmay ittifakının bozulmasına sebep oldu. MHP'de yeni ittifaktan dersler çıkardı.

Üniversitelerdeki başörtüsü yasağının kaldırılmasına yönelik Anayasa değişikliği sürecinde MHP, AKP'nin tabanına göz dikerek ve kendi tabanındaki muhafazakarları dikkate alarak AKP ile anlaşma yoluna gitti. CHP ve DSP Mecliste Anayasa değişikliğinin karşısında dururken Genelkurmay'dan bekledikleri destek gelmedi. Büyükanıt ısrarlı sorular karşısında suskunluğunu "Bizim görüşlerimiz biliniyor. Bir şey demek malumun ilanı olur." diyerek sürece ilgisizliğini ifade etti.

Bunların üstüne kara hareketinin erken ve sonuçsuz bitirilmesi; eleştiriler karşısında Hükümet ve Genelkurmay'ın birbirini kollayan açıklamaları CHP ve MHP'nin hırçınlaşmalarını sağlamıştır.

Genelkurmay'ın son dönemdeki duruşu onları tatmin etmediği gibi aynı zamanda kaygılandırmıştır. Kaygılarının en büyüğü Kürt sorununda silahlı yöntemin dışında başka yöntemlerin de devreye sokulması olasılığıdır. AB ve ABD'nin son dönemde bu türden telkinlerini eskiye göre daha yüksek sesle ifade etmesi CHP ve MHP'yi ırkçı-faşist politikaları açısından kaygılandırmıştır. Onlar tek bir PKK'li kalmayınca kadar savaş istiyorlar. Muhalefet olmanın dayanılmaz hafifliği ile de böyle bir yaklaşım içinde olmak onlar hiç mahsurlu değildi.

Her şey açık ki ortada Kürt sorunun çözümünde iyimserlik içinde olmaya yetecek bir veri yoktur. Buna rağmen CHP ve MHP Kuzey Irak'tan beklenenden önce yapılan çekilmeden ve dışarıdan yapılan başka çözüm önerilerinden aşırı şekilde nem kapmıştır. Bir başka deyişle Kürt sorununun çözümünde bir açılım yapılması olasılığından korkmuştur. AKP bundan dolayı savaş cep-

hesinin kendisi ve Genelkurmay dışındaki aktörlerinin saldırısı altındadır. Oysa mevcut "Bir ihtimal daha var / O da ölmek mi dersin" durumundadır.

AKP'ye yönelen saldırının en somut hali kapatma davasıdır. Eldeki en temel sav da laik düzenin tehdit altında olması savıdır. Kanıtların esasları da başörtüsü yasağının kaldırılması için yapılan Anayasa düzenlemeleri ve çeşitli açıklamalardır. Anayasa'nın 10. ve 42. maddelerinde yapılan değişikliklerle sistemin kırmızı çizgilerinden birine dokunulduysa aynı dava MHP için de açılmalıydı.

İddianamede olmasa da AKP'ye açılan davanın arka planında Kürt sorunu vardır. Kürt sorunu konusunda AKP'nin kısmi de olsa politika değiştireceğine dair tahminler vardır. Bunun yanı sıra kısmen bile olsa Ergenekon örgütlenmesinin üstüne gidilmesi vardır.

AKP'ye açılan dava sürecinde Genelkurmay yine anlaşmaya sadık kalarak susmaktadır. Ancak gelişmelere göre Genelkurmay anlaşmayı her an tek taraflı bozabilir.

Hukuki süreç nasıl olursa olsun AKP'ye açılan davadan beklenen AKP'nin zayıflatılması ve kontrol altına alınmasıdır. Bir çeşit balans ayarıdır. Balans ayarı görevini alışık olduğumuz gibi Genelkurmay değil bu kez "sivil hukuk kurumları" üstlenmiştir.

AKP ise yeni Anayasa değişikliği ile dava kısıcından kurtulmaya çalışıyor. Deniz Baykal'ın keyiften ağzı kulaklarında. Devlet Bahçeli Anayasa değişikliğine katkı sunma söylemleriyle AKP tabanına mesaj gönderiyor. AKP bir kazaya uğrarsa eğer AKP'den dökülenleri toplamayı hedefliyor.

AKP bu kısıkaçtan, Anayasa değişikliği ile parti kapatmayı, düzen partileri için imkansız hale getirecek bir değişiklikle kurtulmaya çalışırken; DTP'nin yararına olmayacak bir yasal içerik peşinde. Böyle bir durumda bile kendine Müslüman olma halini sürdürüyor.

Newroz kutlamalarında Van, Hakkari, Siirt başta olmak üzere birçok il ve ilçede polis halkın üzerine jopla, gaz bombasıyla, panzerle saldırmasına; gerçek mermilerle ateş etmesine ve insanların mermilerle yaralanmasına zemin hazırlıyor.

Gelişmeleri okuyan Kürt halkı sorunlarının çözümü konusunda AKP iktidarından ve Meclis'ten beklentilerini tüketmek üzere. Kürt illerindeki serhıldanlar ve DTP aktivistlerinin söylemleri de bunu kanıtıyor.

Zap'tan Ankara'ya bu gelişmeler yaşanırken; her geçen gün daha da derinleşen ekonomik kriz ve onun üreteceği yeni sonuçlar gündemin tuzu biberi oldu; olmaya da devam edecek gibi görünüyor. Anlaşılan odur ki yakın gelecek daha ağır geçecek.